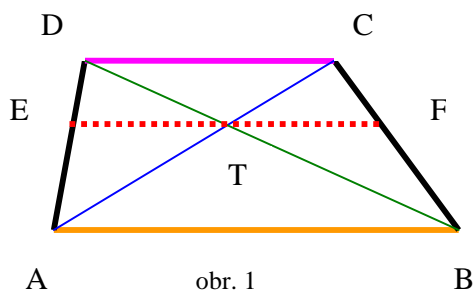

Uvidieť harmonický priemer

Úloha: Ukážte, že veľkosť priečky lichobežníka, ktorá prechádza priesečníkom jeho uhlopriečok a je rovnobežná so základňami, je **harmonickým** priemerom veľkostí oboch jeho základní.

Riešenie:

Označme patričné body ako na obr. 1., kde $|AB| = a$, $|CD| = c$.

Trojuholníky ABT a CDT sú podobné (podľa vety uu , rovnobežky preťaté priečkou – striedavé uhly). Potom platí $|AT| : |TC| = a : c$, t.j. $|TC| = \frac{c}{a} \cdot |AT|$.

Trojuholníky TFC a ABC sú tiež podobné (podľa vety uu) s koeficientom podobnosti

$$\frac{|TC|}{|AC|} = \frac{|TF|}{|AB|}.$$

Teda môžeme vyjadriť $|TF| = \frac{|TC|}{|AC|} \cdot |AB|$,

$$\text{t.j.} \quad |TF| = \frac{c}{a} \cdot \frac{|AT| \cdot |AB|}{|AT| + |TC|} = \frac{c \cdot |AT|}{|AT| + |TC|} = \frac{c \cdot |AT|}{|AT| + \frac{c}{a} \cdot |AT|} = \frac{c}{1 + \frac{c}{a}} = \frac{a \cdot c}{a + c}.$$

Podobne pre trojuholníky TEA a CDA s koeficientom podobnosti $\frac{|AT|}{|AC|} = \frac{|ET|}{|DC|}$ platí

$$|ET| = \frac{c \cdot |AT|}{|AC|} = \frac{c \cdot |AT|}{|AT| + |TC|} = \frac{c \cdot |AT|}{|AT| + \frac{c}{a} \cdot |AT|} = \frac{c}{1 + \frac{c}{a}} = \frac{a \cdot c}{a + c}.$$

Potom platí

$$|EF| = |ET| + |TF| = 2 \cdot \frac{a \cdot c}{a + c} = \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{c}} \quad \text{a to je harmonický priemer } a, c.$$